

да пишатъ хубаво; четвъртата година — българска граматика, свещена история (кратка), катихизисъ, чистописане и гръцки прочитъ; пета година — българска граматика, практическа аритметика, физическа география, простъ преводъ отъ славянски и гръцки на български; шеста година — славянска граматика съ свободенъ преводъ, гръцка граматика, практическа аритметика, свещена история (пространна), катихизисъ и политическа география; седма година — славянска граматика, гръцки преводъ, теоретическа аритметика I частъ, политическа и математическа география, етика, руски прочитъ; осма година — славянска граматика, гръцки преводъ, теоретическа аритметика II частъ, геометрия, алгебра, история, логика, черковно пѣне, търговско ръководство и руска граматика. Къмъ тия предмети трѣбва да прибавимъ още френски и турски езици. Отъ тая програма личи, че сж застъпени предимно хуманитарнитѣ науки. Липсватъ дисциплини като естествена история, химия, физика, антропология.

Филаретовъ е учителствувалъ три учебни години въ София. Всѣка година заврѣшвалъ съ тържественъ изпитъ, на който присѣдствували граждани отъ всички народности, представители на духовенството и на официалнитѣ турски власти. По тоя случай училищната сграда била украсявана съ хубави вѣнци. Филаретовъ произнасялъ речъ за ползата отъ просвѣщението, давалъ отчетъ за извършеното презъ годината и почвалъ изпита, който траелъ нѣколко дни. Филаретовъ особено държалъ да присѣдствуватъ жени, защото тѣ трѣбва да бждатъ добре просвѣтени по въпроситѣ на възпитанието. Презъ 1857—58 г. изпитътъ билъ посетенъ отъ софийския управител Етхемъ паша и австрийския консулъ Замеро; презъ 1858—59 г. — отъ новия управител Хасанъ Таксинъ паша и коменданта на войскитѣ, дивизионния генералъ Османъ паша, придруженъ отъ бригаднитѣ генерали Сюлейманъ паша и Абдулъ паша. Доволни отъ успѣхитѣ на ученицитѣ, тѣ подарили доста голѣми суми за раздаване на отличилитѣ се. (Подробности за тия посещения вж. Документи за българската история. Томъ I. Архивъ на Н. Геровъ. Частъ I, с. 85, № 84; М. Георгиевъ, Възраждането на градъ София, с. 42—46; „Белѣшки“ на К. Михайловъ, настоящия отдѣлъ № 28).

Цариградскитѣ вестници помѣстали редовно отзиви за добрата уредба на софийското училище и за усърдието на неговия главенъ учител. Славата на Филаретова стигнала и до нѣкои чужди вестници. Така, „La Presse d'Orient“ въ особена статия хвали софийското училище и неговия „добрий, способный и ревностный учитель г-нъ Филаретовъ“. (Статията е препечатана въ Българскы Книжици, г. II, 1859, ч. I, кн. II. Учебный дневникъ, с. 110—112). Споредъ дописника, училището може да се нарече гимназия и да служи за примѣръ на другитѣ учебни заведения въ страната.

Но Филаретовъ не се задоволява само съ мъжкото училище — презъ юний 1858 г. той отваря и първото девическо училище въ София. Въ допискитѣ на „La Presse d'Orient“ е казано: до октомври 1858 г. „по ветхи нѣкой си тукашны мысли, момичета-та требуваше да не знаѣтъ друго, освенъ що сж относи до кѣщницѣ-ты имъ руководѣля. Г-нъ Филаретовъ съ свои-ты неутомимы старанія успѣ да допълни той-зи недостатокъ и да